

KULTURA BEZPIECZEŃSTWA
NAUKA – PRAKTYKA – REFLEKSJE
Nr 24, 2016 (227–234)

BADANIA I INNOWACJE W OBSZARZE BEZPIECZEŃSTWA – WYMIANA MIĘDZYNARODOWYCH DOŚWIADCZEŃ

SPRAWOZDANIE Z MIĘDZYNARODOWEJ
KONFERENCJI NAUKOWEJ

JACEK LIPSKI
Biuro Ochrony Rządu

JAROSŁAW CYMERSKI
Akademia Humanistyczna im Aleksandra Giejsztora w Pułtusku

Program ramowy Horyzont 2020, jest nową odsłoną programu ramowego. Jednym z głównych założeń jego funkcjonowania jest zintensyfikowanie współpracy nauki z przemysłem, co w konsekwencji przełoży się na wsparcie małych i średnich przedsiębiorstw. Program ten, wdrażany jest przez Komisję Europejską, jest jednym z najważniejszych instrumentów wsparcia badań i innowacji. Jego celem jest rozwój europejskich innowacji o znaczeniu globalnym oraz wypracowanie przewagi konkurencyjnej gospodarki europejskiej, w oparciu o innowacje zgodnie z założeniami Strategii Europa 2020 oraz jej flagowej inicjatywy – Unii Innowacji¹.

Horyzont 2020 jest programem ramowym otwierającym szerokie możliwości rozwoju gospodarki europejskiej, jednak umiejętne i skuteczne wykorzystanie tego narzędzia, przez jednostki naukowe i podmioty gospodarcze, wymaga profesjonalnie przeprowadzonych kampa-

---

¹ http://www.kpk.gov.pl/?page_id=11400 (data wejścia 21.07.2016 r.)

nii informacyjnych oraz szkoleniowych. Jednym z ważnych wydarzeń była konferencja przygotowana przez Krajowy Punkt Kontaktowy Programów Badawczych Unii Europejskiej, przy współudziale Polskiej Platformy Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

Konferencja naukowa *Badania i innowacje w obszarze bezpieczeństwa – wymiana międzynarodowych doświadczeń* zorganizowana została w dniach 11 – 12 maja 2016 roku w Centrum Konferencyjnym Stadionu Narodowego PGE Narodowy w Warszawie.

Konferencja objęta została Honorowym Patronatem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Ministra Rozwoju oraz Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.

Do udziału w konferencji zaproszeni zostali przedstawiciele Rady Ministrów RP, administracji państwowej, polskich i europejskich służb oraz instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo, sędziowie i prokuratorzy, pracownicy naukowcy publicznych i niepublicznych uczelni wyższych, jednostek badawczo-rozwojowych, organizacji pozarządowych oraz przedsiębiorcy.

Przedmiotowa konferencja tematycznie była ukierunkowana na identyfikację i wypracowanie efektywnych sposobów współpracy pomiędzy przedstawicielami nauki, przedsiębiorcami i służbami oraz instytucjami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo, w ramach prac badawczo-rozwojowych. Jednym z celów organizatorów konferencji było stworzenie możliwości nawiązania kontaktów i budowania europejskich konsorcjów, które w 2016 i 2017 roku będą ubiegać się o granty badawcze w ramach Programu Horyzont 2020².

Program Horyzont 2020 jest największym – w historii Unii Europejskiej – programem w zakresie badań naukowych i innowacji. Swoim zakresem obejmuje trzy, dotychczas odrębne, programy wspierania badań na poziomie unijnym. Są to:

- Program Ramowy UE w zakresie badań, rozwoju technologicznego i demonstracji, dedykowaną innowacyjności część Programu Ramowego na Rzecz Konkurencyjności i Innowacji (CIP),
- działania Europejskiego Instytutu Innowacji i Technologii (EIT).

W ciągu 7 lat (2014 – 2020) na nowatorskie badania i innowacyjne rozwiązania przeznaczonych zostanie 80 miliardów euro.

Struktura programu Horyzont 2020 została oparta na trzech zasadniczych, wzajemnie wspierających się priorytetach:

---

² <http://ppbw.pl/pl/informacja-o-konferencji> (data wejścia 21.07.2016 r.)

- doskonała baza naukowa,
  - wiodąca pozycja w przemyśle,
  - wyzwania społeczne
- uzupełnionych przez dodatkowe cele szczegółowe:
- upowszechnianie doskonałości i zapewnienie szerszego uczestnictwa,
  - nauka z udziałem społeczeństwa i dla społeczeństwa.

Konferencja została poprzedzona przygotowanym w dniu 10 maja 2016 roku przez organizatorów *Dniem informacyjnym w obszarze Bezpieczne Społeczeństwa*. W trakcie jej trwania zostały przedstawione możliwości składania wniosków projektowych w ramach konkursów 2016-2017.

Ponadto przybliżone zostały zasady uczestnictwa w Horyzoncie 2020, procedury oceny wniosków oraz oceny etycznej/oceny procedur bezpieczeństwa. W obradach uczestniczyli także przedstawiciele Komisji Europejskiej oraz Agencji Wykonawczej ds. Badań Naukowych REA.

We wprowadzeniu do problematyki będącej przedmiotem konferencji głos zabrali:

- prof. dr hab. inż. Tadeusz Burczyński – Dyrektor Instytutu Podstawowych Problemów Techniki Polskiej Akademii Nauk,
- Sebastian Serwiak – Zastępca Dyrektora Krajowego Punktu Kontaktowego,
- Rashel Talukder – przedstawiciel Polskiej Platformy Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
- Renata Rycerz – Koordynator obszaru „Bezpieczne Społeczeństwa”, Program Ramowy H2020.

W dalszej kolejności głos zabrała Pani Agnieszka Marciniak – Research Programme Officer, Research Executive Agency, European Commission, która przybliżyła problematykę Programu Horyzont 2020 w zakresie uwarunkowań formalnych, prawnych i finansowych. Przedmiotem jej wystąpienia były również zagadnienia dotyczące zasad uczestnictwa w Programie Horyzont 2020 oraz procedury oceny wniosków, w tym oceny etycznej/oceny procedur bezpieczeństwa.

Następnie głos zabrał przedstawiciel Krajowego Punktu Kontaktowego, który omówił zagadnienia związane z działaniami Europejskiej Sieci Krajowych Punktów Kontaktowych w obszarze Bezpieczne Społeczeństwa.

Dzień informacyjny zakończyła, przygotowana przez Pana Alberto Pietro Contaretti – Programme Officer for EU Policies, DG Migration and Home Affairs, Innovation and Industry for Security, European Commission, prezentacja tematów konkursów ogłoszonych w Programie Pracy

na lata 2016- 2017 w obszarze „Bezpieczne Społeczeństwa”, Program Horyzont 2020. Prezentacja objęła następujące tematy:

- ochrona infrastruktury krytycznej,
- ochrona i bezpieczeństwo społeczeństwa,
- bezpieczeństwo granic i bezpieczeństwo zewnętrzne,
- cyberbezpieczeństwo,
- zagadnienia ogólne,
- Instrumenty MŚP.

W pierwszym dniu konferencji zaprezentowane zostały nowe możliwości finansowania przez Komisję Europejską, działań służb i instytucji państwowych, zmierzających do wdrażania efektów prac B+R (mechanizm POV, PCP, PPI). Przedstawione zostały także różne modele finansowania prac B+R w obszarze bezpieczeństwa w poszczególnych państwach Unii Europejskiej, z uwzględnieniem zarządzania prawami własności intelektualnej do wyników projektów.

Ponadto poświęcono wiele czasu na dyskusję dotyczącą roli użytkowników końcowych (służb mundurowych) w międzynarodowych projektach dotyczących bezpieczeństwa.

Otwierając pierwszy dzień konferencji głos zabrali:

- prof. zw. dr hab. Arkadiusz Letkiewicz – Koordynator ds. realizacji projektów Polskiej Platformy Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
- Sebastian Serwiak – Zastępca Dyrektora Krajowego Punktu Kontaktowego Wystąpienia.

Występujący następnie Paolo Salieri – Principal Policy Officer, Innovation and Industry for Security, DG Migration and Home Affairs, European Commission przybliżył problematykę możliwości finansowania prac B+R oraz przedstawił zasady działania programów:

- Przedoperacyjna Walidacja – Pre – Operational Validation (POV),
- Przedkomercyjne Zamówienia Publiczne – Pre-commercial procurement (PCP),
- Zamówienia Publiczne na Innowacyjne Rozwiązania – Public procurement of innovative solutions (PPI).

W swoim wystąpieniu Paolo Salieri przedstawił również przykłady realizacji projektów finansowanych przez programy POV/PCP/PPI w ramach H2020.

Następnie głos zabrał przedstawiciel Grecji dr Pantelis Michalis – Center for Security Studies (KEMEA), Ministry of Interior and Administrative

Reconstruction. Przedmiotem wystąpienia były aktualne konkursy ogłoszone – w ramach PCP/PPI – w obszarze bezpieczeństwa w ramach H2020.

W toku konferencji prezentowano również zagadnienia międzynarodowych doświadczeń w realizacji projektów B+R w obszarze bezpieczeństwa. Problemy roli użytkowników końcowych omówił Andrew Stainforth – Detective Inspector, Head of West Yorkshire for Innovation, West Yorkshire Police (Wielka Brytania) oraz Patrick Padding – Core Group Leader of European Network of Law Enforcement Technology Services (ENLETS) (Holandia).

Modele finansowania badań w obszarze bezpieczeństwa w państwach UE oraz prawa własności intelektualnej do efektów prac B+R. zaprezentowali: Shaun Mallinson – Partnerships and Funding Coordinator, Centre for Applied Science and Technology Home Office Science (CAST) (Wielka Brytania); Rashel Talukder – Polska Platforma Bezpieczeństwa Wewnętrznego (Polska); dr Georgios Kioumourtzis – Center for Security Studies (KEMEA), Ministry of Interior and Administrative Reconstruction (Grecja).

W toku obrad poruszono również kwestie związane z Bankowym Centrum Cyberbezpieczeństwa. W przedmiotowym zagadnieniu wystąpił dr Mieczysław Groszek – Wiceprezes Związku Banków Polskich. Zademonstrowano również wybrane technologie w obszarze wywiadu kryminalnego i informatyki śledczej. Studium przypadku zostało przygotowane przez dra hab. inż. Marka Kisiel-Dorohinickiego z Akademii Górniczo – Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie.

Drugi dzień konferencji rozpoczęto od dyskusji i próby odpowiedzi na pytanie: czy możliwe jest zachowanie równowagi pomiędzy prawem do prywatności a koniecznością działań inwigilacyjnych prowadzonych przez służby mundurowe i specjalne? W toku dalszej dyskusji zaprezentowano wyniki wybranych projektów B+R z obszaru bezpieczeństwa, finansowanych głównie przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju. Efekty projektów, zgodnie z Ustawą o NCBR nieodpłatnie przekazywane na rzecz Skarbu Państwa, mają w bezpośredni sposób wspierać działania służb mundurowych. Zaproszeni na konferencję goście przedstawili projekt ustawy o czynnościach operacyjno-rozpoznawczych, cyberbezpieczeństwo oraz innowacyjne rozwiązania ochrony granic w Polsce.

Otwarcia drugiego dnia konferencji dokonali:

- prof. zw. dr hab. Emil W. Pływaczewski – Koordynator Główny Polskiej Platformy Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
- Sebastian Serwiak – Zastępca Dyrektora Krajowego Punktu Kontaktowego.

Drugiego dnia tematem konferencji była problematyka możliwości zachowania równowagi pomiędzy prawem do prywatności a koniecznością inwigilacji. Referat wprowadzający wygłosił prof. zw. dr hab. Lech Paprzycki – Prezes Sądu Najwyższego kierujący Izbą Karną. W ramach dyskusji głos zabrali:

- Marek Bieńkowski – Dyrektor Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego NIK,
- dr hab. Ryszard Czerniawski – SWPS Uniwersytet Humanistyczno-Społeczny,
- Monika Krasieńska – Dyrektor Departamentu Orzecznictwa, Legislacji i Skarg Biura GIODO,
- Poseł Marek Opióła – Przewodniczący Komisji ds. Służb Specjalnych,
- dr Zbigniew Wrona – Dyrektor Departamentu Prawnego i Orzecznictwa Kontrolnego NIK,
- Mirosław Wróblewski – Dyrektor Zespołu Prawa Konstytucyjnego i Międzynarodowego RPO,
- Bogdan Święczkowski – Pierwszy Zastępca Prokuratora Generalnego, Prokurator Krajowy.

Kolejnym punktem programu konferencji była prezentacja dotycząca wykorzystania monitoringu wizyjnego w wykrywaniu i zwalczaniu przestępczości i terroryzmu na podstawie studium przypadku Paryża po ataku na redakcję Charlie Hebdo. Następnie poszczególni prelegenci dokonali prezentacji efektów wybranych projektów B+R z obszaru bezpieczeństwa i obronności:

- wybrane zastosowania technologii multimedialnej do celów wykrywania i lokalizacji obiektów i zdarzeń – prof. dr hab. inż. Andrzej Czyżewski, Politechnika Gdańska,
- system informacyjny – analityczny wspomagający planowanie działań Biura Ochrony Rządu – dr hab. inż. Marek Kisiel-Dorohinicki, Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie,
- wirtualny system doskonalenia taktyki działań interwencyjnych służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i treningu strzeleckiego – podinsp. dr Grzegorz Gudzbeler, Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie,
- opracowanie systemowych rozwiązań wspomagających zabezpieczenie miejsca zdarzenia i proces wykrywczy na podstawie materiału dowodowego utrwalonego za pomocą technik skaningu laserowego oraz satelitarnych technik pomiarowych – prof. dr hab. inż. Tadeusz Wieczorek, Politechnika Śląska,

- nowa jakość edukacji – bezpieczeństwo wewnętrzne – dr Robert Netczuk, Uniwersytet Śląski w Katowicach,
- projekt ustawy o czynnościach operacyjno-rozpoznawczych – stan obecny i perspektywy – przedstawiciel środowiska prawniczego.

W kolejnym etapie konferencji zaprezentowana została następująca problematyka:

- cyberbezpieczeństwo RP – wyzwania i zagrożenia – przedstawiona przez dr Joannę Świątkowską, Dyrektora Programowego CYBERSEC, Instytut Kościuszki, członek zespołu ds. bezpieczeństwa cyberprzestrzeni Biura Bezpieczeństwa Narodowego,
- „pion do walki z cyberprzestępczością Biura Kryminalnego Komendy Głównej Policji. Historia i wyzwania” – mł. insp. Marcin Golizda-Bliźniński, Naczelnik Wydziału do walki z Cyberprzestępczością, Biuro Kryminalne, Komenda Główna Policji,
- innowacje wzmacniające system ochrony i bezpieczeństwa granic RP – gen. bryg. rez. pilot Dariusz Wroński, Ekspert Narodowego Centrum Studiów Strategicznych,
- wzbogacanie danych AIS i wykrywanie potencjalnych zagrożeń dla bezpieczeństwa morskiego na przykładzie projektu SIMMO – Jacek Małyшко, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu,
- infrastruktura i urządzenia oraz procedury techniczno-prawne związane z zabezpieczeniem i przechowywaniem tzw. trudnych dowodów procesowych – mł. insp. dr hab. Janusz Bryk, Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie,
- zaawansowany system automatycznego rozpoznawania i przetwarzania mowy polskiej na tekst, dedykowany dla służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo państwa – Mariusz Owiśniany, Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe,
- zestaw opatrunkowy zabezpieczający urazy powstałe w trakcie pełnienia obowiązków służbowych przez służby mundurowe – insp. dr Danuta Bukowiecka, Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie,
- indywidualizacja konstrukcji wielofunkcyjnych kamizelek balistycznych skrytego noszenia – mgr inż. Grażyna Grabowska, Instytut Technologii Bezpieczeństwa MORATEX.

Zaprezentowane wystąpienia teoretyków i praktyków problematyki będącej przedmiotem Konferencji, dzięki szerokiemu spektrum poruszonej problematyki, pozwoliły na przybliżenie zagadnień związanych z funkcjo-

nowaniem programu ramowego Horyzont 2020. Dzięki niemu uczestnicy mieli możliwość zapoznania się z praktycznymi aspektami procedury składania i oceny wniosków w ramach programu. Natomiast przedstawiciele świata nauki, przedsiębiorcy i przedstawiciele służb oraz instytucji funkcjonujących w obszarze bezpieczeństwa uzyskali możliwość nawiązania współpracy na płaszczyźnie badawczo-rozwojowej w skali europejskiej.

Płk dr Jacek Lipski, ur. 29 lutego 1972 r. w Pułtusku. Doktor prawa, radca prawny, absolwent Podyplomowego Studium Zagadnień Legislacyjnych Uniwersytetu Warszawskiego. Autor i współautor ok. 60 pozycji naukowych, w tym komentarza do ustawy o Biurze Ochrony Rządu. Specjalizuje się w zagadnieniach z zakresu szeroko pojętego prawa administracyjnego ustrojowego, materialnego i formalnego, a w szczególności prawa służb bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Z Biurem Ochrony Rządu związany od 1998 r. W latach 2006 – 2007 był Zastępcą Szefa Biura Ochrony Rządu. Pełnił również służbę w Policji, w Zakładzie Prawa i Taktyki Kryminalistycznej Centrum Szkolenia Policji (lata 1997–1998), oraz w Straży Granicznej, w Biurze Prawnym Komendy Głównej Straży Granicznej (lata 2009 – 2015).

Do 2015 r. zajmował stanowisko adiunkta na uczelni wyższej. Pełnił również funkcje członka Rady Wydziału Nauk Społecznych i Administracji uczelni oraz członka Senatu uczelni.

Płk dr Jarosław Cymerski, ur. 25 listopada 1971 roku w Warszawie. Absolwent Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie oraz Akademii Obrony Narodowej w Warszawie. Doktor nauk humanistycznych w zakresie nauki o polityce. Rozprawę doktorską obronił w Akademii Humanistycznej im. Aleksandra Gieysztora w Pułtusku. Od 21 lat jest funkcjonariuszem Biura Ochrony Rządu, obecnie w stopniu podpułkownika. Pracownik naukowy Wydziału Nauk Politycznych Akademii Humanistycznej im Aleksandra Gieysztora w Pułtusku. Jego zainteresowania naukowe skupiają się na problematyce związanej z ochroną osób i obiektów oraz funkcjonowaniem podmiotów systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej realizujących zadania w obszarze przeciwdziałania terroryzmowi i zwalczania go.